

I frihetens tidevarv – Kåserier från Reunion

Jag hör en fågel som kvittrar utanför fönstret. Den fortsätter oavbrutet. Solen skiner och lite längre bort pratar kaféägaren med någon kund som är inne i butiken. Jag har slagit mig ner bland en hög kuddar som klingar varje gång jag rör på kroppen. Kaféet heter Reunion och ligger i Österlen inte så långt ifrån äppelplatsen Kivik. Det är en kombination av butik, hotell och kafé.

Det är strax efter lunchtid och för stunden är jag ensam i kaféet. Det soliga vädret är säkert en anledning. Reunion har en härlig orientalisk stil. Den går i svart och vitt och har inslag av rött, lila och cerise. Mysiga kuddar att luta sig mot i soffan och låga bord där man kan ha sin tekopp. Vill man inte krypa upp i soffan kan man slå sig ned vid ett av de två svarta borden med matchande vita stolar. Jag dricker ett te som heter Studio 54, bestående av svart te, champagne, jordgubbsgrädde, blåklint och solros. Det känns så passande här på Österlen. Till det har jag en gyllenbrun chokladkaka som är så där perfekt den bara kan vara i sin konsistens. Kaféet andas helhet och harmoni. Om det beror på att jag är i den stämningen eller om det är kaféet i sig som framkallar det hos mig, låter jag vara osagt. Här skulle jag utan vidare problem kunna sitta hela dagen för mig själv och bara filosofera. Precis när jag njuter av mitt te kommer några gäster och utbrister vad fint! De diskuterar de stora och underbara tofsarna som hänger på gardinerna. Jag vill helst att de ska gå och låta mig få ha kaféet för mig själv. De kanske hörde mina tankar för de försvinner lika snabbt ut i butiken igen.

En geting tittar förbi, jag anar att den är på jakt efter min kladdkaka trots den vackra syrenen utanför fönstret. Men sedan kommer den på andra tankar. På bordet ligger en ganska oansenlig bok men bilden på framsidan fångar min blick, ett träd i full blom stående mitt på en kulle. Framför finns en kal åker. Det är något som griper tag i mig fast jag kan inte säga vad. Fotografen heter Stellan Karlsson. Jag bläddrar med nyfikenhet och frenesi igenom boken. Jag är tagen av bilderna. De är inte bara vackra utan känns på något sätt även skoningslösa. Hur ska jag förklara det för er. Enkelheten är briljant men samtidigt naken. Det är bilder på stenar, hav och träd. Oftast ensamma eller i små klungor. Jag funderar över dessa. De slår an en klang inom mig själv och helt plötsligt vet jag bara att jag måste gå upp tidigt imorgon. Jag måste helt enkelt bege mig ut till havet, till åkrarna. Med kameran hårt i handen. Jag måste få uppleva denna känsla i verkligheten. Och kanske blir det som det stod på kortet jag hittade på Naturum att "verkligheten överträffar dikten".

Två gäster kommer in och tar för sig av en härlig "afternoon tea buffé" som är uppdukad. De är förståndiga och sätter sig till min glädje ute i det fina vädret. Jag äger fortfarande rummet i min fantasi. Jag sitter och bläddrar i några tidningar när det kommer någon stapplande upp för den lilla trappan. Det är en äldre böjd gumma med en lika böjd käpp. Hon masar sig sakta fram och hämtar en kopp te och slår sig sedan ner med en suck i soffan en bit ifrån mig. Jag försöker att koncentrera mig på mina tidningar. "Tilda. Kloka Tilda brukar jag kallas." Jag tittar upp omedveten om det är till mig hon pratar eller om hon talar med sig själv. Efter ett tag märker jag att hon sakta flyttat sig närmare. Till slut är det bara min rygsäck som bildar en mur mellan henne och mig. Då tittar hon på mig med sina pliriga ögon allt medan hon en än gång säger "Tilda. Kloka Tilda brukar jag kallas." Jag tittar upp och möter hennes blick. Det är som att titta ner i en djup, mörk brunn där man inte kan se botten. Jag känner mig nästan vimmelkantig. Helt plötsligt fattar hon min hand, vrider den lite lätt och stryker med sin andra hand över min handflata. "Här kommer du att bli fri", mumlar hon. "En fri själ". Jag rycker åt mig min hand. Den glöder som om jag hade bränt mig på en spis. Jag känner mig fortfarande yr. Kloka Tilda har tagit sin käpp och försvunnit ner för trappan.

Jag sitter kvar förstummad, förvånad och bedövad med hennes ord ringade i öronen. Frågorna far runt i mitt inre. Vad var det hon menade? Vadå fri? Betyder det att jag är bunden? Och vem är väl inte det i så fall? Det är vi väl alla på ett eller ett annat sätt? Tänk om jag vill vara bunden då? Kan man vara fri och ändå ha allt man har? Eller måste man vara som en munk utan ägodelar? Man kanske inte har några ägodelar men ändå önskar sig saker. Är man inte fångad då? Fri som en fågel brukar man ju säga. Vad menar vi egentligen? Är de fria bara för att de kan flyga?

Men även fåglar har väl måsten? Självt har jag hört talas om fåglar som flyger till samma plats år efter år. Är inte det en slags bundenhet? Eller svanar som lever med en partner hela livet? Jag önskade kloka Tilda kunde komma tillbaka och förklara för mig vad hon egentligen såg i min handflata – eller var allt bara en dröm?

Två flugor parar sig på min tekopp. Jag försöker vifta bort dem. De vill inte slita sig från varandra men släpper till slut greppet och flyger iväg. Tänk om det är Bertil, flugan i min sons sagobok? Jag tror minsann Kloka Tilda påverkade mig mer än jag är beredd att erkänna. Fågeln utanför fönstret har slutat kvittra men solens strålar lyser vackert på en av kuddarna i soffan. Plötsligt är jag sugen på att ge mig ut i solen igen och upptäcka mer av Österlen och kanske till på köpet bli en fri själ... men det förtäljer inte historien.

Detta kåseri tillägnas speciellt min vän Cecilia som gav mig möjligheten att resa och bo på Österlen.